

COMMISSIE RUIMTELIJKE KWALITEIT

GEMEENTE NIJKERK



ACTIELIJST en OVERDRACHTSDOCUMENT

AAN

ADVIESCOMMISSIE OMGEVINGSKWALITEIT

Nijkerk, 24 juni 2022.

Nr:	Omschrijving:	Datum vergadering:	Adviezen/ opmerkingen / vragen CRK:	Besluiten in uitvoering en/of gerealiseerde besluiten	Opm:
MOUNUMENTEN/ ERFGOED:					
E1.	Panden hoek Plein/ Verlaat	20-04-2016	Aanwijzing na de oorlog herbouwde panden (Verhoog) Onderzoeken of deze monumenten-waardig zijn		
E2.	Br Slotlaan 60, 62 en Havenstraat 10.	20-04-2016/ 05-07-2017	Zogenaamde houten Zweedse huizen die na de oorlog aan Nederland zijn geschonken. Onderzoeken of deze monumenten-waardig zijn		
E3.	Westerdorpstraat 97	28-11-2012	Dit pand is typologisch zeer bijzonder. Betreft uniek pand qua Wederopbouwarchitectuur, zie E7 Oppakken als testcase voor beleid karakteristieke panden.	Bij de inventarisatie van de karakteristieke panden zal dit perceel worden voorgedragen als karakteristiek perceel.	
E4.	Park Weldam 10 en 10a	23-10-2013 / 21-01-2015	De zeldzaamheidswaarde van deze panden is hoog. De actie om tot een waardenstelling te komen heeft nog geen resultaat opgeleverd.		
E5.	Bouwhistorische inventarisatie Binnenstad	01-03-2017	Geld laten reserveren op begroting voor onderzoek naar panden met blauwe stip.	Navragen of dit door planvorming wordt opgepakt.	
E6.	Bunkers	28-10-2009/ 04-03-2015/ 03-11-2021/	Vraag dhr. Witzel om onderzoek of alle drie bunkers op de monumentenlijst kunnen komen. Er is nu maar één bunker (Hoevelaken) geplaatst. Gerrit van de Veen vraag opnieuw naar toekomst bunkers.	Streven naar cultuurhistorische dubbel-waarde met daaraan gekoppeld sloopregime.	
E7.	Wederopbouwperiode en monumentenlijst	04-08-2015- 3-2022	Bij de herijking van de gem. mon. en de inventarisatie van de karakteristieke panden zal bekeken worden deze mee te nemen.	Voor het buitengebied zijn bij de inventarisatie karakteristieke panden deze panden al meegenomen.	
E8.	Herijking monumentenlijst	04-08-2015/ 14-09-2016	In 2015 worden alle gem. monumenten geëvalueerd en karakteristieke panden geïnventariseerd (Schoolstraat 1 en 3 worden ook meegenomen). Suggestie: inschakelen stagiair/afstudeerder.	In combinatie met inventarisatie karakteristieke panden uit te voeren. Binnenstad wordt ook meegenomen (lijst uit bouwhistorische inventarisatie)	
E9.	Voormalige Joodse mikwe /archeologisch onderzoek Kerkplein.	20-04-2016/ 6-4-2022	Vinger aan de pols houden bij toekomstige ontwikkelingen. Advies: Start alvast met archeologisch Onderzoek.	Wordt onderdeel van archeologisch onderzoek bouwproject Kerkplein. Mag niet starten i.v.m. procedures.	
E10.	Invenstarisatie beschermende maatregelen	22-11-2017/ 25-04-2018	Voorstel cluster 4. inventariseren beschermende maatregelen en beleidsvoorstel. Ideeën gepresenteerd aan CRK.		

E11.	Hoewelakense Bos	21-12-2018/ 11-05-2022	Reactie op Visie Ons Hoewelakense Bos & Omgeving: Gemist wordt een expliciete analyse van de toegenomen druk op het Hoewelakense Bos. Zorgwekkend is de gefragmenteerde aanpak bij de uitvoering. Waar vindt natuurcompensatie plaats voor uitbreiding A28? Bij voorkeur in omgeving H. Bos. Nieuwe eigenaar heeft aardenwal aangelegd.	Visie is vastgesteld en de uitvoering wordt d.m.v. diverse projecten ter hand genomen.	
E12.	Uitvoeringsplan Cultureel Erfgoed.	Dec. 2020/ April 2022	In het vorige collegeaccorde stond: we beschermen onze monumenten en bijzondere stadgezichten beter. We onderzoeken wat er nodig is om instandhouding en onderhoud van monumenten voldoende aantrekkelijk te houden en te stimuleren. Daar is geen invulling aan gegeven. Advies om aanbevelingen nota E&K op te nemen in nieuwe collegeaccorde.	In Coalitieaccorde 2022-2026 staat o.a. dat we maken de komende periode beleid voor ons erfgoed. We werken vanuit de notitie 'Eigenheid en Karakter, kansen voor erfgoed in de gemeente Nijkerk' uit 2019.	
E13.	Slichtenhorsterweg 41 (Nordengoed)	1-6-2022	Voortgang in vervolg op varkensschuur annex B&B i.c. restauratie boerderij. Positief advies op verbouwplan boerderij. Behandeling Rijksdienst terugkoppelen naar CRK.	Voor B&B is vergunning verleend en indelingsplan erf is accorde.	
E.14	Meinskamp	25-01-2021	T.z.t. na afloop verbouw bezien of gebouw alsnog voor aanwijzing monument in aanmerking komt.	Besluit aanwijzing gemeentelijk monument ingetrokken.	
E.15.	Appelsestraat 25	14-04-2021	Onderdeel van plan is weg onttrekken aan openbaarheid. CRK vraagt om juridische onderbouwing. Geen reactie ontvangen.		
E.16	Huize De Brink	19-05-2021	Bouwplan aangehouden. Bouwplannen in context van monument brengen, incl. tuin. Tijdelijk terras aangelegd. Eigenaar houdt zich niet aan de afspraken.	In principe medewerking verleend voor bouw van Orangerie.	
E.17	Van Kluyve lantaarn	30-06-2021/ 11-08-2021	Advies CRK: laten staan. Nieuwe plek bij oude stadhuis bepalen.	B&W besloten te verplaatsen.	
E.18	Muurschildering Kloosterstraat	30-06-2021	Positieve reactie. Voorstel van ontwerpgroep afwachten. Onderzoek doen naar de vraag of de muur de monumentenstatus moet krijgen.	N.a.v. uithouwen deur blijkt muur geen monument te zijn.	
E.19	Oude Begraafplaats	30-06-2021	Is onderdeel van ontwerp-beleidsplan Begraafplaatsen. Toekomst van oude begraafplaats i.c. gemeentelijk monument afzonderlijk bekijken. Voor eerstvolgende vergadering van CRK agenderen. (incl. presentatie) Niets meer gehoord.		

E.20	Huize Hoevelaken	14-04-2021/ 11-08-2021	Aanpassingen tuin zonder vergunning. De historische tuin is expliciet onderdeel van een Rijksmonument. Gelders Genootschap is in overleg. CRK hierover informeren.	CRK mist een integrale aanpak van het landgoed.	
E 21	Noodbestuurspost kelder gemeentehuis	11-8-2021	Brief gestuurd aan B&W verzoek om behoud van voormalige Bestuurspost. Inhoudelijk geen antwoord ontvangen.	Ruimtelijk meegenomen in nieuwbouwplan woningen.	
E 22	Voorthuizerweg 8	06-04-2022	Verbouwplan + erfindeling in principe accoord. Na behandeling bouwplanoverleg terug CRK.		
E 23	Slichtenhorsterweg 24-24a	1-6-2022	Positief advies op principeverzoek. Nadere uitwerking terug in CRK en/of mandaatcie.		
RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN					
R1.	Reclamebeleid	14-09-2016/ 27-11-2019	Aankaarten in overleg met wethouders. Beleid formuleren voor reclame langs de A28.		
R2.	Landgoed Appel	15-01-2020	Van Beuningen uitnodigen/ toelichting visie ontwikkeling landgoed.	I.o.m. en op initiatief van wethouder.	
R3.	Centrumplan Hoevelaken	14-06-2019	Crk is voorstander van een integrale visieontwikkeling voor het centrum van Hoevelaken aan de hand van een beeldkwaliteitsplan. 1 ^e ontwikkelingen positief.	Besloten is voor ad hoc aanpak. Bouwplan voormalige chinees is positief.	
R4.	Windmolens	06-07-2020	Advies CRK is om Haalbaarheidsstudie te beperken tot locatie afslag Nijkerk Zuid.	Besloten wordt ook locatie Smitspol mee te nemen.	
R5.	Nijkerkerveen	19-05-2021	Totaaloverzicht bouwplannen Nijkerkerveen bespreken. Incl. nieuwe ontwikkelingen Nwe. Kerkstraat.		
R6.	Sparrendam	11-08-2021	Voorontwerp wijziging bestemmingsplan i.v.m. horeca besproken. Kennis genomen van inspraak. Na overleg met bewoners terug in CRK CRK brief aan B&W geschreven. Geen reactie ontvangen.		
R7.	Knooppunt Hoevelaken		Ondanks vertraging i.v.m. stikstofproblematiek wordt advies gevraagd over Etisch programma van Eisen. Verslag overleg wordt besproken. Nadere toelichting in een volgende CRKvergadering.	De specifieke eisen vanuit Ruimtelijke Kwaliteit Nijkerk zijn de geluidswerende voorzieningen langs de A1 (incl traject woonwijk in voorbereiding) en de situatie langs de A27 ter hoogte van polder Arkemheem. Deze behoeven nader overleg binnen CRK met deskundigen die door de gemeente Nijkerk (via Gelders	

				Genootschap) zijn afgevaardigd in het overleg met Rijkswaterstaat.	
R 8	Project Eiken Schuur..		Opmerkingen CRK en van raad nog niet verwerkt. Klacht op gereageerd.		
R 9	Project Bronswerk	6-4-2022	Plan besproken. Positief op gereageerd. Opmerkingen terug in CRK en/of mandaatoverleg.		
R 10	Havenkom	11-05-2022	Kennis van genomen. Overwegend positief. Verder mee werken. Bezwaren 1 ^e fase zijn beperkt.		
R 11	Kerkplein	6-4- 2022	Via openbrief kenbaar gemaakt dat project zonder parkeergarage niet uitvoerbaar is.		
R 12	Spoorstraat 2	9-3-2022	Waardering voor het plan. Volgende vergadering een meer uitgewerkt plan bespreken.		
R 13	Gebiedsvisie Paasbos.	6-4-4022	Ambitieuze plan. Veel opmerkingen en vragen. Zeker nog niet het eindplaatje.		
R 14	Huize St Jozef	1-6-2022	Brief aan B&W geschreven. Zorgen geuit over uitblijven plan dat ten koste gaat van de ouderen van St Jozef en kinderen van Het Bakken.		
R 15	Oude Barneveldseweg	1-6-2022	Presentatie plan bouw van 160 woningen door 3 architecten goed ontvangen. Nader uitwerken. Beheersplan groen is aandachtspunt.		
ORGANISATIE / INTERN					
O1.	Beleidsuren	11-10-2017	Extra uren ambtelijke capaciteit voor erfgoedbeleid zijn dringend gewenst.		
O2.	Documenten geprint beschikbaar stellen	26-09-2018	Behoefte aan geprinte rapporten/beleidsstukken etc. Stukken geprint verstrekken of laptop te leen.		
O3.	Ambtelijke ondersteuning CRK (secretaris)	19-11-2018/ Diverse momenten	Na vertrek van André Jansen en tijdelijk invallen van Jan Gringhuis ontbeert de CRK vanaf medio 2019 ambtelijke ondersteuning. Voor verslaglegging is extern hulp ingehuurd. Marlous heeft deel secretariaatswerk opgepakt. Ondersteuning nieuwe commissie is onduidelijk.	Herhaaldelijke verzoeken aan B&W + wethouders + gemeentesecretaris + spelverdeler team + adviseur nieuwe adviescommissie c.a. en informatie aan de raad hebben geen resultaat opgeleverd.	

AANBEVELINGEN EIGENHEID EN KARAKTER

Het rapport, incl. de aanbevelingen, is op 15 mei 2019 bij brief aan het college van B&W aangeboden en ter kennis gebracht aan de gemeenteraad. Zoals uit de nota blijkt: is er een achterstand in te halen; de (politieke) wil is er ook om dat te doen: er zijn tal van wettelijke en beleidsinstrumenten voorhanden. Belangrijk is dat de gemeenteraad haar ambitie met betrekking tot het cultureel erfgoed in Nijkerk (her-)definieert, een beleidsplan opstelt, het college aan de hand daarvan kaders meegeeft en ook ten principale de bereidheid uitspreekt die uitvoering mogelijk te maken. Tot op heden is daar nog geen reactie op gekomen. Inmiddels zijn enkele aanbevelingen gerealiseerd. Deze zijn in groen aangegeven.

Op het gebied van de **bescherming van gebouwde monumenten** zijn er meerdere lacunes. Geadviseerd wordt om hier actie op te ondernemen:

- Er zijn verschillende bijzondere objecten die nog geen enkele bescherming genieten. Het is van belang om deze in kaart te brengen en te bekijken op welke manier zij adequaat kunnen worden behouden. Aangezien het rijk de monumentenzorg in belangrijke mate gedecentraliseerd heeft, zijn er van die kant nauwelijks verdere aanwijzingen te verwachten. Het gaat om:
 - Bijzondere zaken die gemist zijn in eerdere inventarisaties van de periode tot 1940
 - Het erfgoed uit de perioden 1940-1962 en 1962-1985.
 - Bijgebouwen bij reeds beschermde gemeentelijke en rijksmonumenten, in het bijzonder bij agrarisch erfgoed. Wat betreft de bijgebouwen bij rijksmonumenten kan de gemeente het rijk vragen of zij deze aanvullend kan beschermen.
 - Een reeks van gebouwen in de binnenstad van Nijkerk die in kaart zijn gebracht door Bureau Bouwwerk. Hiervoor is reeds toegezegd dat deze alsnog bekeken zullen worden.
- Nijkerk heeft geen aangewezen beschermde gezichten, terwijl sommige van de parelgebieden die in hoofdstuk 3 ter sprake kwamen die titel wel zouden verdienen. In het bijzonder het kwetsbare gebied Slichtenhorst heeft deze bescherming nodig.

Voor de borging van **erfgoed in de ruimtelijke ordening** zijn in Nijkerk de volgende nodig:

- **Stel de Cultuurhistorische Waardenkaart vast.**
- Complementeer de Cultuurhistorische Waardenkaart met het gebouwde erfgoed: historische bouwkunst (karakteristieke panden) en stedenbouwkunst en een bouwhistorische verwachtingskaart.
- Zorg voor systematische borging van erfgoed in bestemmingsplannen (straks Omgevingsplan).
- Inventariseer de beeldbepalende panden en borg deze desgewenst in het bestemmingsplan. (straks Omgevingsplan)
- Binnen de bestemmingsplannen liggen kansen door de specifieke bestemming van gronden die nu al bestaat (tuin, bos, open landschap, zandweg) te koppelen aan cultuurhistorie.
- Met het oog op het aanstaande Omgevingsplan is het van belang om de erfgoedwaarden goed in beeld te krijgen en er passende regels aan te koppelen.
- Integreer het archeologiebeleid voor bovengronds erfgoed en continueer de samenwerking met andere gemeente(n).

Wat betreft het algemene **beleid voor erfgoed**:

- Stel integraal erfgoedbeleid op. De uitwerking van de passages over erfgoed in het coalitieakkoord, dit rapport en de input die nodig is voor de Omgevingsvisie kunnen hier een gezamenlijke aanzet voor vormen. Samen met de andere ruimtelijke belangen hoort erfgoed een vanzelfsprekende plaats in die visie te krijgen, zodat dit ook in de uitwerking van de visie in het Omgevingsplan dit het geval zal zijn.
- Maak een uitvoeringsprogramma waarin je aangeeft wat de korte, middellange en lange termijn projecten zijn, die je wilt uitvoeren om je doelen te realiseren.
- Geef erfgoed een basisplaats in de Omgevingsvisie.
- **Realiseer het voorgenomen beeldkwaliteitsplan bij het Landschapsontwikkelingsplan.**
- Actualiseer het welstandsbeleid, zodat beter rekening gehouden kan worden met erfgoed en de omgeving van monumenten.

Het **stimuleringsbeleid voor erfgoed** is op dit moment beperkt.

- In combinatie met de provinciale bijdrage, herinvoeren van de gemeentelijke bijdrage voor restauratie en onderhoud van gemeentelijke monumenten. Het faciliteren en enthousiasmeren van de gemeentelijke monumenteneigenaren is belangrijk om het draagvlak voor aanwijzing van gemeentelijke monument te vergroten.
- Organiseer en vergroot bewustwording en participatie van ons cultureel erfgoed door de ambities van het Museum Nijkerk en het Stoomgemaal Arnhem om het Kenniscentrum respectievelijk het Bezoekerscentrum door te ontwikkelen financieel te ondersteunen.
- Ondersteun, zowel financieel als organisatorisch, de vrijwilligers van de Open Monumentendag, de jaarlijkse dag waar erfgoed in de schijnwerpers staat.
- Maak het belang van erfgoed als gemeentelijke taak duidelijk binnen het gemeentelijke apparaat.